

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.8. Domine, ecce quem amas, infirmatur. Illi quem Deus amat, hoc ipso tribulationes immittit, quibus ostendit, se illi bene velle.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

a Lib. 23.
Eym. c. 7.
b Epist. 1.
ad Celest.

hanc similiter fabulam assumpsit D. Gregorius Nazianzen. b. multo sane magna que elegantia suam excusans taciturnitatem, longumque silentium. Cum igitur proprium sit hircundinis epitheton esse garrulam: monere vult, ne in domum tuam mulierem attraxeris garrulam & loquacem, quo nomine Spiritus Sanctus letes stultasque indigitat, quae namque sensata est, hoc primum egit, ut fileat paucisque utatur verbis, sic ut in unum tonum haec duae partes compaginentur sensata & tacita. Tales igitur haec esse matronas assevero: etenim Laconice loquuntur & quinq; verbis quidquid dicunt, comprehendunt: Domine ecce quem omnia infirmatur quae possemus expendere per illa D. August. in psal. 128 ultra modo succinctorum. *Psalmus quem caritativimus brevis est, sed sicut scriptum est in Evangelio: de Zacchaeo statura brevis, sed magnus in opere, sicut scriptum est de illa vidua, qua duo minuta misit in Gaz. phylactium, brevis pecunia, sed magna chorus: sic iste psalmus si verba numeres, brevis est: si sententias, magnus est.* Illa igitur ad nostram enucleamus instructionem.

§. 8. Domine, ecce quem amas, infirmatur. Illi quem Deus amat, hoc ipso tribulationes immittit, quibus ostendit, se illi bene velle.

Apud Malboniam.

Theophil. ac Leontius nuntium hoc accipiunt, quasi ex admiratione dictum, illis excitata ex eo quod adverterent Dominum advenarum & alienorum curare languores, a quibus nunquam aliquid accessisset obsequium: parceret autem Lazarum adeo sibi familiarum & amicum, ita periculosa, qua laugebat, infirmitate derineri. Haec est autem ea admiratio quam mundus perpetuo detinetur, dum cernit a Deo amicis suis & charissimis varias immitti tribulationes: igitur quasi admittit hunc Domino renuntiant: Lazares amicus tuus & infirmus amare quempiam, est illi bene velle, hoc est illi bonum exoptare. Dicitur Rex amare quempiam dum illum dignis bonis, honoribus & libusque cumulatur. In hoc ostendit se Rex Pharao benevolum & amicum Patriarchae Ioseph in Aegypto, & Rex Assuerus beneficium Matdathae in Perside: dum enim certitans ex Regis praeepto hunc apprehendi, succubulis attrahi, a carnifice verbentibus flagrisque confundi ablit ut dicamus, illum habet sibi charum, quinimo excreatur ut inimicum. Hoc semper iudicio labora-

I. Quid sit alicui bene velle.

uit mundus, tantummodo res oculis intuentio carnalibus.
Ex hoc processit illa indignatio eius, qui in numero sapientum referebatur Eliu contra vultum Dei I. b. Cum enim feceretur a planta pedis usque ad verticem vulneribus plagisque confestim, sciamen esse Dei amicum assererat: cui ille: tibi ne amicus Deus a quo te vi. oo sic graviter excipit? apagenefas est haec dicere & intolerabile. *Travis & indignatus est adversum Iob: eo quod iustum se esse diceret coram Deo, illum inquam quod tot plagis saucium, tot morbis correptum, tot languoribus cernat horridum, nec non ad periculum eiectionis stetit: quid sibi pesti adere nequaquam potuit, Deo esse adeo familiarem atque ab eo tantopere diligi ut in se Iob ostendebat: dum enim tantas Deus immittit agritudines tam duris flagellat supplicijs, non ob aliud hoc facit prout ipsi videbatur, quam ut reprehendat, puniat, culpasque castiget. Incipit per dolorem in lectulo & omnia ossa eius marcescere: sicut & c. consumpta est caro eius a supplicijs & c. Sic & ex flagellis moribusque quibus Deus atterinet patiensimum Iob, argumentum ille facit quo confirmet eum Dei non esse amicum, quia id quidem tam crudis eum persequatur vexetque supplicijs.*
Idem contigit Galatis cum Apostol. Paulo, ut congrue perpendit. D. Hieron. quando primum ut patet accessit eis Dei verbum propositurus: videbant in Galentim eum capitis dolore vexari adeo terribili ac vis molesto ut eum vocet: *Angelum Satanae, qui me colaphizat.* D. vero Augustin. credit acutus morbus ad fuisse dolores quos toto corpore patiebatur Galat. in magnam officij praedicationis impedimentum. *Cor. 12. 6.* & haec est inquit D. Hieron. illa tentio quae non parum turbabantur, & satis tenaciter inharebant: *Scitis quia per infirmitatem Evangelizans v. bu. 1. in ff. 130 iam pridem, & tenta. sov. in vestram in carne me non sprevisset neque respicisset. Tradunt (sic D. Hieron.) Paulum gravissimum capitis dolorem sepe perpeffum & hunc esse Angelum satanae qui appropinquavit ei, ut eum colaphizaret in carne, ne exsolteretur: haec infirmitas hic corporis languor apud Galatas Tentatio quaedam fuit, qua movebantur contemere eum sublimia: promittentem quem corporis languoribus: *vid. bani subiectum.**

IV. Hoc idem iudicium barbaros illos Melitenses Et confirmavit, quando Apostolus eorum Iusulam appellavit: *firmatur lens velut de furiosa eiectionis tempestate & naufragio ereptus, fasciculum sumpsit sacramento, tenuibus quem igni iniecit, quo madidus exsiccaretur, & ecce vipera de falce profligens eius apprehedit manum: *ut viderent autem barbari prudentem hostiam**

da manu eius ad invicem dicebant: utique homici-
da est homo hic qui cum euaserit da mari, vltio non
fuit enim viuere: quæ in terra vipera persequitur.
Cæterum hoc carnalium est iudiciū, qui ea quæ
Dei sunt minime capiunt: sic enim idem Apostolus,
Animalis homo nō percipit ea quæ sunt spiritus Dei
qui etenim illa intelligit, nouit non solum sibi
non contradicere amicum esse Dei & infinitum,
quinimo multum conuenire, quod nimirum in
hac vita qui inter veros Dei censentur amicos,
langnoribus, persecutoribus, paupertate, & mul-
tigenis cladibus afficiantur; patebit autem hoc
ita esse ex eodem argumento, quo contrarium
affirmabamus, amare aliquem est illi bene velle
hoc est bonum illi velle: velle, vt bene habeat:
non enim ille te diligit, o Domina, qui affenerat
se in tui gratiam mori, quandoquidem nō velit
tibi bonū sed suæ voluptati, se ipsū non te amari:
Deum diligere aliquem, est Deum illi bona de-
siderare: quæ bona? diuitias temporales? salutem
corruptibilem? honores perituros? facultates vè-
tis expositas? nihil horum: hæc enim omnia co-
rā Deo & in eius vocabulario bona non nume-
rantur, nec eo nomine digna habentur: sed illa
magna, æterna, infinita, caelestia: quæ nec oculo
vidit, nec auris audiuit, nec cor potuit huma-
num imaginari: illa inquam de quibus David:
Credo videre bona Domini in terra viventium. Quā-
do dicitur terra: Rex amare virum stermate
nobilem? an dum illi ea concedit quæ corā eo
despectū habentur suntque viliora: nequaquam,
sed dum ea largitur, quæ pretiosa sunt suntque
maximi. Si diceret Domine, multum illi Rex afficitur
tali, illi namque in donum concessit fori lutum,
& ariorum sordes atque de flumine quan-
tumlibet hauriat: aquam, & de montibus his cui-
libet communibus tantū terra: quantum placu-
erit, exhibilaremus: nō enim hæc bona sunt, quæ
Rex vt bona reputat: si quanto verō alicui red-
ditus præstet nullum, iura opulenta, status ho-
norabiliores, regimina superiora, locaque emi-
nentiora, tunc utique dic & verum dices, quod à
Rege diligitur, etenim ea vult illi bona, quæ vt
bona magnificat: Nunquid illum arbitratīs à
Deo plurimum deligi, cui de bonis hisce tēpo-
raibus mensuram in sinum effundit cogitatā:
quanti cogitas à Deo hæc æstimari, & quo pre-
tio iudicas hæc coram oculis eius appendi: mi-
noris quā pulvis, minoris quā lutū quā a-
qua maris, quā terra montū, si D. Pa. Hac om-
nino arbitratīs sit vt sercora, quanti putas hæc
Deus ipse arbitrat, toto studio conabatur Ty-
rannus Nabuchodonosor immensas sibi argenti
Hieron. Bapt. de Lanza Tom. III.

autiq; cōgregare diuitias; loquitur interim Deus
propheta Abacuc: curre velociter, regemque in-
terroga, in quem finem tantum sibi lutum accu-
mulet, ex quo sordes sibi contrahat; vili pendend-
das: *vt quid aggregat contra se densum lutum? si*
corā Deo tota hæc cœli terræque machina vna
minor est totis guttula (tu videns quam illam
facias) Tāquam gutta rotis antelucam: sic est ante
te orbis terrarum. Si quelibet huius mundi pre-
tiosa, coram eo somnio sūt inferiora. Omnia gen-
tes quasi non sint sic sūt coram te. Quid erit hu-
ius salus, quid i lius diuitiæ?

Ex præfatis causam intelliges cur tantam ho-
rum copiam Deus distribuat peccatoribus, imo
infidelibus, inimicis suis: nimirum quod illa inter
bona minime recensentur: quando per lutum in-
cesseris extremis tantum pedum digitis terram
premens, ne fordibus inquineris, alius autem ac-
cederet, illas colligens tibi que quis de turba di-
ceret: Domine, cur permittis vt hic de luto illo
quodlibet colligat: vit etenim est tibi non bene
affectus, tui persecutor: quid responderes? colligat
quantum libuerit: hoc enim mihi sordes esse re-
putatur. Quam libere permittit Deus peccatori-
bus salute suisque bonis perfrui, bona eis accref-
cere, augereque diuitias: hanc noueris esse ratio-
ne quod illa corā Deo nullius habeantur momē-
ti: *Eccē ipsi peccatores & abundantantes in seculo ob-*
tinuerunt diuitias. Perpende quibus regionibus
gaudeat iudeis, quæ Domina Intra possideat,
quanta celsitudine præfulgeant. Considera quā-
ti Deus hæc bona faciat: illa etenim effundit vt
isidem gaudeant vilia, atque corruptibilia ani-
malia, quæ nihil aliud præter nasci & mori con-
tinent, quantum ceruo tribuit salutem? quantum
vite diuturnitatem coruo? quale tanto robur?
quantos equis animos? quam Pavoni pul. britu-
dinem? quam Mylo leuitatem? quam perspicu-
acacem Aquilæ visum? quā exenatum canis ol-
factum? quā suauem odorem mustelæ? quid
hoc Domine mi? numquid adeo pretiosa subie-
ctis concedis adeo vilibus? licet hic inueni quā
nauci illa Deus faciat, quandoquidem cambus,
felbus, aliisque immundis animalibus fruenda
prospiciat. Hoc teste, D. Hieronym. totum erat
solamen, quo magnus ille Pator D. Antonius
animam demulcebat sanctissimi viri Didymi
omnino deiectum ex oculorum cæcitate. Mi-
charissime, quid te hoc affligit visum ubi defice-
re tam vilis pretij vt eum concedat Deus la-
certis, colubis, Bufonibus & muscis, qua simi-
litate idem ille Sanctus Sacerdotem solabatur
Hispanum, nomine Abigam, cæcitate percuf-
sum,

1. Cor. 2.
24.

Ps. 26. 13.
V.
Similitu-
do.

Phil. 3. 8.

Haba. 2. 9

Sap. 11. 25

Isa. 40. 17

22. VI.

Cur Deus

tantas

peccato-

ribus lat-

gitur di-

uitias.

Ps. 7. 2. 12

VII.

Quinimo

præroga-

tias ani-

malibus,

Epi. 33. ad

Castric.

sum, de quibus alijs diximus.

VIII. Hæc erat illa causa diuinæ indignationis cõ-
 His qui terrena magna faciunt
 in- natur. suis comedentes hædos de gregibus & optimi vni-
 nos 6.3. guentis vnti. Et reputauerunt ea quasi flantia. Et
 um. 1. in non quasi fugientia. Væ miseris illis, qui ad mor-
 tem properant: dies enim ille, quando venerit
 e Virg. c. pessimus erit & infelicissimus illis diuinitus,
 50. To. 5. lasciuis, voluptuosis &c. adeo insipientibus, vt
 & Ser. de bona hæc firma credant & vera quæ non nisi
 fumus sunt euanescentes vmbraque fugitiua. Igi-
 tur coram oculis Dei hæc esse bona nequaquam
 sententur: quænam ergo? quæ in gloriæ suæ se-
 cessu diuinaque sui complectitur essentia, de
 1. Cor. 2.9 quibus Apostolus. Nec oculus vidit, nec auris au-
 diuit, nec in cor hominis ascenderit, quæ præpara-
 uit Deus ijs qui diligunt illum, cui tibi quæ Deus
 amicis suis exoptet bona, quos ipse in veritate
 diligit: *is qui diligit illum*. Bona talia, de quib-
 us vt aliquid dicatur, necessario lux particula-
 ris Spiritus Sancti requiritur: *Ora*. (Si loquitur
 Diuus Paulus:) *vt Deus det vobis, Spiritum sa-
 pientie illuminatos oculos cordis vestri: vt sciatis
 quæ sint diuina gloria hereditatis eius in Sanctis*.
 IX. Quæ si suis in mysterio transfigurationis expo-
 sumus: igitur Deum aliquem diligere, est illi
 Ad bona æterna via est
 tribulatio. celi velle bona quæ tantum coram eo bona
 perhibentur: via verò ab illa obueniendâ quænam
 est tribulationes, infirmitates, mors, inopia, per-
 secutio: *Per multas tribulationes oportet nos intrare
 in regnum Dei*; illis ad hæc se homo disponit
 obueniendâ; illas ergo dabit ijs quos diligit, vt
 illis ad hæc recipienda præparentur. Lapi-
 da, qui lapidem seligit, vt enim in loco ædifi-
 cij statuat altiori atque eminentiori, quanto
 magis hunc ea hoc exoptat, tanto diligentius
 illum ascia, & bipenni expolit: hoc enim aliud
 nihil est, quàm locum illi præparare dignio-
 rem.

§.9. Maioribus amicis suis grauiore Deus mit-
 tit tribulationes; quæ spei portam aperiuunt,
 sicut vallis Achor.

¶ 23. **E**st hæc Doctrina communis, sed & com-
 munijs prædicanda foret: nihil etenim in
 hac vita communijs, quàm tribulationes,
 morbos & calamitates perferre. Consolamini,

Christiani, consolamini, non enim sunt hæc iu-
 sis à Deo signa infensi animi sed amicis suis I.
 pignora amicitia, quibus illos maximis æternæ Sancti
 suæ gloriæ bonis a largiat recipendis: quocirca gloriatur
 in hac schola docti in illis gloriatur. Diuini in aduer-
 sariis verbis hoc dixi Apostolus Paulus, quæ op-
 firmiter ad rem pondera: Diuus Augustinus & vt *L. de doct.*
 even plura cœlestis Sanctissimorum Rhetoricæ *Christ. c. 6*
 proponit, atque doctrina declarat elegantiori, *Chr. c. 22*
 quod etiam fecit Diuus Chryllostomus: nec mi-
 nus Diuus Ambrosius in illud Psalmi primi: *Sed Genes. c.*
in lege, Domini voluntas eius, audiamus igitur A-
 postolum: *Gloriamur in spe gloriæ Filiorum Dei, Populum.*
non solum autem, sed & gloriamur in tribulatione. *Rom. 5. 1.*
patientia autem probationem, probatio vero spem,
spes autem non confundit: quia Caritas Dei dif-
fusa est in cordibus nostris. Discite cum Diuo Au-
 gustino prælarum hic gradationem, quæ à Græ-
 cis dicitur *ἀλιμαζ*; Videtur enim quædam ad
 cælos scala, supponit spem cœlestis gloriæ,
 quam Deus Filijs suis præparauit: obuenientiam,
 eam esse, quæ iustorum animas excitet, reddat-
 que latissimos: eam inquam, de qua gloriatur
Gloriamur in spe gloriæ Filiorum Dei: non fouet
 eorum cor neque excitat spes terrenorum: no-
 uerunt enim hæc non nisi vmbra esse ipsoque
 fumo vaniora. Dauid, quid est quod te tantopere
 exultat; num quia te Regem esse gloriaris?
 Imperio tuo tot nationes, tot gentes gaudes esse
 subiectas: tantam aurum, argenti, lapidumque præ-
 riosorum, quamquam ex omnibus partibus tibi ad-
 ferri cernis, abundantiam tibi ab hoc omnino;
 quid igitur? spes alit me in Dei domum intro-
 eundi: *Latus sum in vi quæ ducta sunt mihi; Psal. 121. 7.*
in Domum Domini stamus. Hæc est ea spes,
 quæ singulariter suos Deus Filios consolatur:
Quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti Psal. 4. 10.
me.

Vidi quondam Apostolos præ gaudio subsi-
 II. lientes tantis à Christo donis præuentos, vt illis Spes glo-
 riamonia subiecerentur, quique ad eorum Imperiũ, rix nos
 corporibus excederent. O filii mei: *In hoc nolite debet*
gaudere. *Chr. gaudete autem quod nomina vestra animare.*
scripta sunt in cælis. Cælum vos exspectat: cete-
 rum nos, qui illa spe lætamur, inquit, eo ipso
 pariter lætamur & gloriatur in tribulationibus:
 Habeo hic Bernardum: vni illius coniunctionis
 Et sed & Gloriamur: perpendentem q. d. spes illa
 nõ vltimus est nostræ lætitiæ terminus: sed huc
 quoque comitatur in aduersitatibus alacritas, il-
 læ namque huic gloriæ portam aperiuunt, illæ
 inquam,